

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255.
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 10 P., egész évre 16 P., negyedévre 6 P.
Intézmények, vállalatok, cégek részére 32 P.
Hirdetési díj szövegkialakításon 70 fillér, hirdetési
oldalon 60 fillér hasábmilliméterenként.

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A budapesti pénzintézetek

félévi jelentése pontos tájékoztatást nyújt hitel-életünk mostani alakulásáról. A mérlegadatokból kitűnik az a nagy erőfeszítés, amelyet a háborús helyzet hoz magával. Pénzintézeteink szilárd alapon nyugosznak és munkájuk a helyzethez alkalmazkodik. Működésüket a józan előrelátás jellemzi. Ez tette lehetővé, hogy pénzintézeteink, bankjaink minden gazdasági válságot elviseltek és nagy segítségére voltak gazdasági életünknek.

Az összeített mérlegadatok főösszege az elmúlt félfévben 44-1%-os emelkedést mutat, aminek oka a háborús gazdasági helyzet és az ebből folyó általános árszínvonalemelkedés.

A múlt évi december végi adatoknak összehasonlítása az ezévi május végi adatokkal változatlanul kedvező eredményt mutat. Az év első öt hónapjának a betétállomány 345-5 millió pengővel gyarapodott.

A betétállományra vonatkozó adatokból a tökélygázdás aránylag lassú menete állapítható meg. Ez a körülmény különösen akkor tűnik ki, ha a betétállomány növekedését a hitelvolumen emelkedésével hasonlítjuk össze. Pedig fontos gazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy a megtakarított pengők, a vásárlóerőtelenség ellenjussa a gazdasági élet vérkeringésébe, hogy ezzel erősítse, biztosítsa a fokozódó termelést. A jelen érdekei mellett nem kevésbé fontosak a jövő feladatai, amelyeknek valóra váltása csak kellő pénztöke útján lehetséges.

Pénzintézeteink, bankjaink teljes egészében megfeleltek hivatásuknak. Ma még a háborús gazdálkodást szolgálják, de már felkészülnek a békegazdálkodásra való átmenetre.

Szerződésnélküli, jelenleg is működő, kitűnő hangulatú, 5, vagy 4-tagú énekes

Jazz-bend-zenekar

(zongora, hegedű, piszton, saxafon, harmonika, dob) forgalmazás üzletbe **beszerződik.** Próbajátszásra bármikor rendelkezésre áll. Priváthelyre is idő után. Nagymezőutca 51., f. 2. szám. Telefon 8-14ig: 146-223/22 mellék. **Bokornál.**

MI UJSÁG?

Kamara felhívása. Az elmúlt napokban a közellátásügyi miniszter hívta fel leírban az ipar-tesztületek elnökeinek figyelmét, igyekezzenek az iparosokat óvni a kari tisztességbe ütköző magatartástól, különösen közellátási vonatkozásban. Most hasonló értelmű felhívást intézett az iparosokhoz a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is. A Kamara felhívása a következőképpen szól: Amikor a közellátásügyi miniszter az ipar-tesztületek elnökeit felhívta, hogy fokozott mértékben ellenőrizzék a közellátási rendelkezések betartását, felhívásával értékes alátámasztást adott az ipar-tesztületi széknek is abban az irányban, hogy az üzleti verseny és a kari tisztesség védelmére hatékony intézkedést tegyen. Kamaránk ezért nyomatékosan felkéri az elnököket, habozás nélkül tegyen eleget a miniszter felhívásának, mert ezeket értékes szolgálatot tesz a jogszabályokhoz magyáros becsülettel alkalmazkodó kézműves-ipari társadalom túlnyomó részének, másrészt azért is, mert az életnedvet pusztító gaz kigyomlálása erőteljesebb fejlődést biztosít azoknak, akik a jogrendet tisztelik és az előírásait hűségesen követik.

Tájékoztató a számlálólapok illetékéről. A legutóbbi időben kibocsátott két kormányrendelet a vendéglátóiparosok egyik csoportját f. év július 15-től, a másokat pedig augusztus 1-től kezdődő hatállyal számlálólapok kiállítására és az előírt illeték lerovására kötelezte. Az egyöntetű eljárás biztosítása céljából a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részletes tájékoztatót állított össze, amelyet az érdekelte ipari és kereskedelmi tesztületek részére megküldött. A tájékoztató az érdekelte szakmai iparüzelenk a kamarában (földszinti előcsarnok) közvetlenül is beszerezhetik.

Drágább lesz a bor. A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a borkereskedők, a termelőktől vásárolt, vagy saját termésű hordós boroknál az április 21-én megállapított alapárakhoz hektoliterenként Budapest és környékén 42 pengőt, a minőségi borokhoz 46 pengőt számíthatnak hozzá. Más vidéken 28-50 pengő között változnak az alapárhoz számítható árak. Palackozás esetén Budapesten és környékén egyliteres cserpalacknál 80 fillér lehet az alapárhoz számítani.

Uj szállóadók. A fővárosban, a vasútutcai Gróf Teleki Pál KIE-székház diákszállót rendezte be, az épület három emeletlen. — *A kereskedelem- és*

Csakis PIATNIK kártyát!

ÜJ TELEFON: 426-117.

Egy nagy vendéglői
jégszekrény

és 2 darab 100 literes
fa mosogatómedence és konyha-
székek eladóak.

VI., Rózsa-utca 68. sz.

közeledésügyi miniszter költségén és felügyelete alatt, Máramarosszigeten új szállót építettek a városi parkban, az Iza folyó mentén. 44 szobája, központi fűtése, villanyvilágítása, hideg-melegvizszolgáltatása, több fürdőszobás szobája, hallja, étterme, sörözője és olvasószobája van. Az új szállónak nagy a jelentősége a város és a környező nagyszámú turista- és üdülőlhely fejlődésére. — *A csikseredai városi szállót* dr. Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter személyesen adta át a városi hatóságoknak. A szálló ugyancsak modern berendezésű, 44 szoba, hideg-melegvizszolgáltatás, olvasó- és fürdőszobák vannak benne és kétszékűvil jól hozzájárul a Székelyföld idegenforgalmi fejlesztéséhez. Csiksereda a Székelyföld természeti szépségeinek és nagybírdű fürdőinek egyik központja, Borszék, Tuszád, Gyilkostó közelében. — *Köszegen* felavatták a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium támogatásával létesült Turista- és Diákszállót a város főterén, a Strucc-szálló közelében. Az épületben teljesen modern berendezés, hideg-meleg folyóvíz, 48 férőhely van.

A zárolt bortorleszerelési tárgyak kiutalása. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy a zárolt bortorleszerelési tárgyak kiutalása folyamán juttatásban részesült bornyagykereskedők felülvizsgálata folyamatban van és az annak kapcsán felszabaduló néhány készlet ismételt kiutalásra kerül. A kiutalásra igényt tartó bornyagykereskedők igénylőleveleit közvetlenül a kereskedelmi és iparkamarához nyújthatják be. A beadványban megjelölendő az igényelt felszerelési tárgyak fajtajta és mennyisége, valamint az igénylő felkészültsége anyagi és szakismereti szempontból.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO-RÉSERVE

KÖBÁNYAI BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Köbánya, Előd utca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

38 éves, törvényesen elvált, kötelezettségmentes, állami nyugdíjképes, kinevezett tisztviselő vagyok.

budapesti vagy környéki **vendéglősesaládba nősülnék**, ahol tanulmányaim továbbfolytatására támogatást remélnék. Kifőző üzletrézkemen és művészi tehetséggel felül Lila mellett 25.000 pengő értékű villaházam van. Megkeresések »Boldog jövő« jellegre.

A borpiac, tekintettel az idén várható nagy termésre, helyenként az elhanyagolás jeleit mutatkoznak. A termékek ugyanis változatlanul gyűszűnek a magasabb árakat tartani, de a kereskedelem általában tartózkodik a vásárlástól. Az Alföldön a kistermelőknek az áruk 21 fillér körül mozognak, de nagyobb tételekben is lehet ilyen áron vásárolni. A minőségis borvidékek közül Egerben észlelhető a termékek részéről élénkebb kínálat, valószínűen azért, hogy a pincéket, illetve a hordókat kiürítsék. A borkivitelről érdekes megállapításokat olvashatunk az Országos Mezőgazdasági Kamara múlt évi jelentésében. A jelentés szerint az 1942. évben borkivitelünk a világháborús események miatt tovább csökkent. Ez a körülmény a belföldi értékesítést kedvezőtlenül nem befolyásolta. Az 1941. évi gyengébb termés miatt az elmúlt év szüret idejére az őbörkészletek annyira csökkentek, hogy a bő terméshez elegendő mennyiségű hordó állt rendelkezésre, viszont a hazai fogyasztás is jelentősen emelkedett, különösen a sörgyártás korlátozása folytán. Borkivitelünk legnagyobb része a Németbirodalom és Svájc, míg kisebb része Belgium, Szlovákia, Dánia, Olasz-, Svéd- és Lengyelország felé irányult. A borpiac megindulásakor 12 filléres Malligand-fokonkinti árak fokozatosan emelkedtek és január végén, amikor a piac a legszilárdabbnak mutatkozott, az árak 17—18 fillér körül alakultak ki. Ez időpont után bizonyos tartózkodás következett be a vásárlások terén, de ez csak lényegtelenül befolyásolta az árakat, amelyek továbbra is az említett szint körül mozogtak.

A „pesti pincér“

cím alatt a budapesti kávépartestületek lapjában vezéreik jelent meg, amely az iparrestitület állás-pontját közli:

Valaha, régen világhírű exporttejkünk között szerepelt a magyar, különösképpen a pesti pincér, akinek híre valóban világra szökött és nem kis része volt abban, hogy a hazánkban megforduló idegenek Magyarországot dicséretül zengték világszerte.

A külföldön elhelyezkedett magyar pincérek közül viszont nem egy karriert csinált. A háború kitörése nagy változlatot a helyzetben. A pincérek a legjobban kereső alkalmazottak sorába jutottak.

A százalékos kiszolgálási díj bevezetése óta nem fordulhat elő, hogy egy vendég kevés, vagy semmi borralváltól nem ad, sőt a százalék mellett javában divik a külön jutalom rendszere is.

Megvalósult a munkaidő szabályozása és egyéb téren is messzemenő szociális intézkedések történtek a vendéglátóipari szennyel jöletéért. Ma már semmi olyan kívánság nincs a személyzetnek, amely ne teljesült volna. Eppen ezért különös és súlyosan elítélendő, hogy az ország egész területéről folyton szaporodó panaszok hangzanak el a magyar pincér modora, durvasága ellen. Olyan hangnem kapott lábra, amelyet nemcsak mint munkaadóknak kell elítélnünk és kárhoznatnunk, hanem az egész iparunk egészítenőjára veszélyesnek tartunk.

Meglazult a belső fegyelem, a munkahely elhagyása, a felmondásnélküli távozás mindennapos lett.

Ne felejtsek el, hogy a rendkívüli idők egyszer véget érnek és visszatérnek a régi jó pincérek.

Sem a közönség, sem a munkaadók nem fogják felejtetni. Egyelőre csak figyelmeztető szóval fordulunk azokhoz, akiket illet — ne rontsák le teljesen a magyar pincér értékét és jóhíréit.

MÉSZÁROS LAJOS Vesz Elad Közvetít
bornyakereskedő,
Sárospatak (Tokajhegylaja)

Csökkentek az élelmiszerhamisítások Budapestben. A főváros vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézetének értelem közbejárása erősen megféléte az élelmiszerhamisítók tevékenységét. Az intézet jelentése szerint tavaly óta hatvan százalékkal csökkent a tejhamisítások száma. Jelentős mértékben sikerült leszorítani a tésztafélek, a fűszerek, a felvágottfélék, a konzervek és konzerváló szerek hamisítását is.

Magyarfajta vemhes és növénydöküszöket kapnak a gazdák kedvezményes áron. Népies alföldi és erdélyi magyarfajta szarvasmarhatenyésztésünk minőségis fejlesztése és a kisbirtokosok törzsállományának szaporítása érdekében a földművelésügyi miniszter egyelőre ötszáz darab megfelelő fajtajellegű, egészséges szervezetű üsző kedvezményes áru kiosztását rendellel.

A MALÁTA-PEZSGŐ SÖR
HOGYHA MIDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT PÉNZRE
EGYRÉSZEZT JUTALOMÉRT KAPJA VÉSSZA
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖRNYÉK

Cukor-, burgonya- és lenesutalványok. Az Élelmiszerjegy Központ vendéglátóipari csoportjának közlése szerint a folyó évi szeptember havi cukorutalványokat, a szeptember-november hónapokra kiutalt burgonyaállomány utalványait, valamint a most elsősorban kiutalásra kerülő lenesutalványokat szeptember hó 1.—szeptember hó 6. napjai között fogja a Jegyközpont a vendéglátóiparosnak kiosztani. A kiosztás sorrendjéről a Jegyközpont a napilapok útján fog értesítést adni, ezért kérjük t. kartársainkat, saját érdekében kísérjék figyelemmel a napilapok híreit, hogy a Jegyközpont által kiírt időben a fenti élelmiszerutalványokat átvehessék.

Török mogorót kap az édesipar. A kereskedelmi minisztérium nagyobb mennyiségű, úgynevezett török mogoró behozatalára kötött megállapodást Törökországgal. A török mogorót a déligyümölcsimportöröknek kell behozniuk, a megállapított kontingens keretein belül. Erről a minisztérium leiratban értesítette a Nyakereskedők Országos Egyesületét és a kamarát. A leirat értelmében az édesipar az importált török mogorót 75 százalékát kapja.

Üvegázi kávé és tea. A közelmultban Tuzson János egyetemi tanár, a kiváló magyar botanikus professzor el. nörzése mellett vizsgálatok indultak meg annak érdekében, hogy kávé- és teaitéltvényeket létesítsenek a hajdúszoboszlói melegvízvíz fűtött üvegáziakban. Ez a két tipikus trópusi növényi üvegázi neveléssel igen eredményesü lehetne termesztetni. Az üvegáziakban állandóan magas hőfokú trópusi levegőt terjesztésnek a gyógyvízzel telt csövek. A magyarországi kávé- és teaitéltvények megvalósításának előkészületi tudományos ellenőrzés mellett állandóan folynak.

Magyar kiállítás az izmiri nemzetközi vásáron. Izmirben, Törökország második legnagyobb városában, az idén is megrendezték a törökországi nemzetközi vásárt. A hadviselő államok valamennyien résztvesznek a vásáron, amelyen Magyarország ebben az évben először állított önálló pavillont. A török sajtó és a szakkörök megállapítása szerint az idei izmiri vásár nagy eseménye Magyarország hatalmas kiállításí esarnoka. A magyar kiállítás, amelynek rendkívüli sikere van, a Külkereskedelmi Hivatal rendezte a külügyminisztérium kulturális osztályának közreműködésével. A látogatók egyöntű megállapítása szerint Magyarország ezzel a kiállítással ragyogóan bizonyította, hogy a nagy világégés közepette is megfészített békés építőmunkát végez.

Családi SÖR

7 dcl. és 1 1/2 lit. palackokban kizárólag a

Röbányai Polgári Serfőző hozza forgalomba. Városi iroda: Budapest, Népszínház-utca 22.

Mestervizsgára előkészítő tanfolyam. Az Iparrestitület Országos Központja az iparügyi miniszter úr rendelkezése értelmében minden hónap elején ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamokat rendez. A tanfolyamok szakelődők ismeretük, illetőleg összefoglalják a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes ipari jogi, társadalombiztosítási, adózási és gazdasági ismereti kérdéseket, a munkaidőre, a munkabérré, fizetés szabadság, stb. vonatkozó rendelkezéseket. Az előadások mindnap este 6, illetőleg 8 órától az iparrestitület Országos Központja (Budapest, VII., Erzsébet-körút 9—11, I. em. 3.) előadói teremben tartatnak meg. A tanfolyam részvételi díja 6— P. Jelentkezni lehet az Iparrestitület Országos Központja helyiségében.

Zenejogdíj. A zeneltető üzemekre módosítás nélkül fennáll az a kötelezettség, hogy a szerzői jogdíjra nézve a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetségével megállapodjanak és a szerzői jogdíj ki fizessék. Ennek elmulasztása esetén a zeneltető, miként a multban, ezáltal is súlyos következményekkel járó bírói eljárásnak teszik ki magukat. A multtal szemben a helyzet csak annyiban változott, hogy a jövőben a közigazgatási hatóságok a zeneltető üzemeket nem fogják előre figyelmeztetni a szerzői jog megszerzésére és nem is fogják ellenőrizni, hogy a szerzői jogdíjat kifizették-e a vendéglősök, hanem mindenki maga viseli annak összes jogi következményeit, ha az engedélyt előre, a szerzői jogdíj megfizetésével, meg nem szerzik.

Dreher
Otthon-sör
a terített asztal dísze
0'7 és 1'5 literes palackokban. Gyári töltés

Szerkesztő: **időterjedei Dr. KISS ISTVÁN.**
Felölés szerkesztő, kiadó és lapkiadó
időterjedei Dr. KISS ISTVÁNNÉ.